

Hå kommune tilbyr ulike tiltak omkring cannabis problematikk:

- bevisstgjøringssamtaler
- IHAP (individuell hasjavvenningsprogram)
- samtaler med bekymrede foreldre
- undervisning for aktuelle samarbeidspartnere

Metoden bygger på Thomas Lundqvists modell for hasjavvenning. Den er basert på de ulike fasene en hasjbruker gjennomgår når han slutter å røyke hasj og teknikker som kompenserer for svikten av de kognitive funksjonene.

Tiltaket tilpasses den enkelte.

Kontaktpersoner:

Jorunn Obrestad Salte, Psykisk helse og rusvern, ruskonsulent
Mobil 415 32 798

Anne Kristin Aksnes Lode, Psykisk helse og rusvern
Mobil 992 14 925

Anja Ulriksen Rygg, SLT-koordinator
Mobil 992 14 862

Dersom du ønsker mer informasjon, råd eller veiledning, kan du også kontakte din fastlege, Familiesenteret, skolens helsesøster eller Helsestasjon for ungdom.

HVA ER CANNABIS?

Cannabis er det mest brukte narkotiske stoffet i Norge, og er på verdensbasis det mest utbredte ulovlige rusmidlet når det gjelder både dyrking og bruk. Cannabis er en samlebetegnelse på materiale fra planten *Cannabis sativa*.

Fra denne planten fremstilles produkter som; **marihuana, hasjisj og cannabisolje**. Det viktigste aktive virkestoffet er delta-9-tetrahydrocannabinol (THC). Det er dette stoffet som i hovedsak gir rus.

- **Marihuana** er et uforedlet produkt av cannabis, og består vanligvis av tørkede blader av henholdsvis toppskudd og blomster. Fargen på marihuana er gjerne brun eller grønnlig.
- **Hasjisj («hasj»)** eller **cannabisharpiks** er et raffinert produkt. Den THC-rike plantesaften eller harpiksen er oppkonsentrert og er presset til plater eller klumper sammen med deler av cellulosematerialet. Fargen varierer fra lys brun eller grønn til nesten sort.
- **Cannabisolje** er en mer konsentrert form av THC. Plantesaften er ekstrahert fra cellulosematerialet med et løsemiddel, som dampes inn til et seigtflytende, oljelignende produkt. Cannabisoljen er en grønn eller brun klisteraktig olje.

VIRKNINGER PÅ KROPPEN

Den vanligste inntaksmåten for cannabis er røyking. Hasjissj som røykes, gir fra seg en markant søtlig lukt. Ved bruk av cannabis vil virkestoffet THC transporteres raskt til hjernen. Her vil det feste seg til cannabinoidreseptorer. Dette vil skape en ubalanse i hjernens normalfunksjon, og har en negativ påvirkning på blant annet hukommelse, tenkeevne og følelser.

Ungdom er spesielt sårbare, ettersom deler av hjernen ikke er fullt utviklet ennå.

For en som bruker cannabis regelmessig, kan det være mange forhold i hverdagen som blir vanskelig å forholde seg til. Språket svekkes, ord forsvinner, samtidig som hukommelsen reduseres. Relasjoner blir ødelagt og forsvinner på grunn av tilbaketrekning. Utviklingen blir satt på "pause" og kognitive skadevirkninger kan gjøre det vanskelig å fullføre skolegang.

RULLEBLAD

Forhold som er knyttet til narkotikaforbrytelser, fører til anmerkninger på rullebladet hos politiet. Dette kan gi konsekvenser som blant annet:

- bøter
- utsettelse eller inndragning av førerkort
- problemer i forhold til visumsøknader
- begrensninger i forhold til yrkesvalg der det kreves politiattest

KOGNITIVE SKADEVIRKNINGER OG KONSEKVENSER

Virkingen av cannabis er sterkt avhengig av brukerens personlighet, forventninger og miljø, samt rusdosen.

Korttidshukommelsen svekkes

Avtaler glemmes og det blir vanskelig å vurdere tiden. I samtaler kan brukeren ha problemer med å følge tråden og faller ofte ut eller skifter tema.

Evnen til helhetstenkning reduseres

Det blir vanskeligere å sortere informasjon. Dette fører til utfordringer i forhold til å ta initiativ og gjennomføre planlagt aktivitet.

Manglende interesse for omgivelser og relasjoner

Evnen til å planlegge og skape rutiner svekkes. Venner byttes ut, tidligere fritidsaktiviteter blir uinteressante og forholdet til foreldre og familie blir skadelidende.

1. Korttidsvirkninger

- Rusen kan gjøre brukeren avslappet og pratsom, og forsterker ofte sansene, spesielt inntrykk av farger, smak og musikk. Man kan oppleve seg selv om mer åpen og sosial, med hyppige latteranfall. Rusen **svekker** den kritiske sansen, og brukeren kan ofte oppføre seg "fjollete".
- Cannabis gir både dempende og svakt hallusinogene symptomer, noe som innebærer endret virkelighetsoppfatning.
- Ruseffekten inntreffer allerede kort tid etter at røyken er inhalert, med en topp etter ca. 20-30 minutter. Brukeren får som oftest økt puls, rødhet i øynene, tørr munn, samt økt matlyst. Fortsetter man å røyke, vil virkingen vedvare.
- Rusen kan også føre til svimmelhet og trøtthet. Når koordinasjonen, konsentrasjonen, reaksjonsevnen og vurderingsevnen blir svekket, øker sjansen for lite gjennomtenkte handlinger, eller ulykker.
- Virkelighetsoppfatningen kan bli forvrengt med forstyrrelse av syn og hørsel. Kortvarige symptomer på sinnssykdom kan utvikles, særlig i form av forfølgelsesforestillinger. Akutt livstruende forgiftning ved bruk av en vanlig rusdose anses å være sjelden.
- Akutte depresjoner, angst eller forfølgelsesforestillinger kan også forekomme. Dette avhenger av personlighet og omstendigheter, sinnstilstand, mengde inntatt stoff og innhold av THC..

2. Langtidsvirkninger

- **Fysiske langtidsvirkninger:** Røyking av cannabis reduserer trolig kroppens immunforsvar, og kan påvirke hormonbalansen med mulige menstruasjonsforstyrrelser hos kvinner og redusert sædcelleantall hos menn.
- **Psykiske langtidsvirkninger:** Langvarig bruk øker risikoen for angst- og depresjonsreaksjoner og kan utløse psykoser hos disponerte individer. Dette kan vanskeliggjøre behandlingen av sinnslidelser som schizofreni og depresjonstilstander.